Konferencja dla nauczycieli i młodzieży szkół bielskich „Polskie drogi do niepodległości“ – Bielsko-Biała, 18 października 2018

Wydarzeniem towarzyszącym jest prezentacja wystawy „Ojcowie Niepodległości” w auli Zespołu Szkół Ekonomicznych w Bielsku-Białej

18 października 2018 r. w auli Zespołu Szkół Ekonomicznych przy ul. Komorowickiej 27 (II piętro), z okazji Stulecia odzyskania Niepodległości, odbyło się spotkanie z historią: „Polskie drogi do niepodległości”. Wydarzenie zostało zorganizowane przez: Oddział Instytut Pamięci Narodowej w Katowicach Pedagogiczną Bibliotekę Wojewódzką w Bielsku-Białej, oraz Zespół Szkól Ekonomicznych im. Michała Kaleckiego w Bielsku-Białej.

Ryszard Mozgol, naczelnik Oddziałowego Biura Edukacji Publicznej Oddziału IPN w Katowicach w swoim wystąpieniu zatytułowanym „Zmagania Polski o niepodległość do roku 1918” przybliżył młodzieży sytuację polityczną Europy na przełomie XIX i XX wieku, przyczyny wybuchu I wojny światowej i otwierające się w 1916 r. dla społeczeństwa polskiego nadzieje związane z utworzeniem państwa polskiego. Historyk nakreślił działania dwóch głównych obozów politycznych, na czele których stanęli na różnych etapach polskiej drogi do niepodległości Józef Piłsudski i Roman Dmowski. Dużą rolę odegrał również Jan Ignacy Paderewski, który nie tylko rozsławił Polskę w Europie i Stanach Zjednoczonych, ale przyczynił się do wydania Orędzia Wilsona popierającego stworzenie

autonomicznego państwa polskiego. 11 listopada 1918 r. klęska państw centralnych zakończyła I wojnę światową i otwarła możliwość tworzenia niepodległej państwowości polskiej.

Tomasz Gonet, historyk OBEN IPN w Katowicach, wprowadził słuchaczy w problematykę kształtowania granic wschodnich odrodzonej Rzeczypospolitej. Przybliżył młodzieży zacięte walki polsko-ukraińskie o Lwów i tereny Galicji Wschodniej, które trwały od listopada 1918 r., a także zajęcie Galicji Zachodniej aż do rzeki Zbrucz w 1919 r. przez Błękitną Armię gen. Józefa Hallera. W lutym 1919 r. Wojsko Polskie zajęło Wilno, a ludność terenów byłego Wielkiego Księstwa Litewskiego wspierana była przez niepodległe Wojsko Polskie. Pomiędzy Odrodzoną II Rzeczpospolitą a Sowiecką Rosją dążącą do podboju państw europejskich i przekształcenia ich w republiki sowieckie wojna była nieunikniona. Kwestią sporną pozostawał status terytoriów położonych pomiędzy zwartym etnicznym obszarem polskim, a obszarem rosyjskim. W 1919 r. armia rosyjska zaatakowała oddziały polskie oddając Wileńszczyznę Republice Litewskiej. Do istotnych epizodów militarnych wojny polsko-bolszewickiej (1919-1920) należy wyprawa kijowska, Bitwa Warszawska, kontruderzenie znad Wieprza, bitwa pod Komarowem i wreszcie we wrześniu 1920 r. bitwa nad Niemnem.

W wyniku Bitwy Warszawskiej, do której doszło na przedpolach Warszawy w dniach 13-15 sierpnia 1920 r., bolszewicy zostali ostatecznie pokonani i zmuszeni do odwrotu przez oddziały polskie dowodzone przez Józefa Piłsudskiego. Bitwa Warszawska określana mianem „Cudu nad Wisłą" uznawana za 18 przełomową bitwę w historii świata zdecydowała o zachowaniu niepodległości II Rzeczpospolitej i uratowała Europę przed ofensywą bolszewicką. Ostatecznie doprowadziła do rozejmu i podpisania 18 marca 1921 r. pokoju w Rydze.

W tematach poruszanych na konferencji nie zabrakło także dziejów Bielska i Białej w okresie odradzania się II Rzeczypospolitej. Piotr Kenig, bielski historyk i kustosz Muzeum Historycznego w Bielsku-Białej, w prelekcji zatytułowanej „Bielska-Białej droga do Polski 1873-1920" przedstawił słuchaczom konflikty narodowościowe na terenie Bielska i Białej oraz dzieje kształtowania się polskości w mieście nad Białą. Rok 1918, który

przyniósł upadek państw centralnych, doprowadził również do tego, że Bielsko i Biała znalazły się w granicach odrodzonego Państwa Polskiego.

Konferencji towarzyszyła wystawa „Ojcowie Niepodległości” prezentująca liderów walki o niepodległą Polskę, kalendarium wydarzeń oraz proces kształtowania się granic w latach 1918-1923. Ekspozycja przygotowana przez Instytut Pamięci Narodowej w Szczecinie była idealnym materiałem ikonograficznym uzupełniającym edukacyjny charakter konferencji.

OJCOWIE
NIEPODLEGŁOŚCI
BIAŁO-CZERWONY SZLAK
MOJA NIEPODLEGŁA